

CHƯƠNG I: TỔNG QUAN VỀ THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ

GV: ThS. Nguyễn Thị Trần Lộc
Email: locnguyenmkt@gmail.com

Vấn đề thảo luận

✓ Kinh doanh truyền thống?

2

Vấn đề thảo luận

✓ Thương mại điện tử?

3

Vấn đề thảo luận

✓ Điểm khác biệt giữa kinh doanh truyền thống và thương mại điện tử?

4

Vấn đề thảo luận:

- ✓ Bạn đã từng mua hàng trên các trang web?
  - ❖ Nếu chưa thì tại sao?
  - ❖ Nếu có, hãy nêu 1 số cảm nhận về việc đó?
- ✓ Thảo luận ảnh hưởng của Internet trong các hoạt động hàng ngày của chúng ta (trong tổ chức, trong giao tiếp, trong cộng đồng, trong chính phủ,...)

5

Nội dung

- **Khái niệm**
- **Ý nghĩa và vai trò của TMDT trong tổ chức**
- **Kiến trúc của 1 hệ TMDT**
- **Các thành phần trong 1 hệ TMDT**
- **Ứng dụng của TMDT trong các quy trình và chức năng nghiệp vụ của 1 tổ chức**
- **Tình hình phát triển TMDT ở Việt Nam hiện nay**

6

I. Khái niệm

- 1 **Thương mại điện tử**
- 2 **Kinh doanh điện tử**

7

I.1 Thương mại điện tử

- ✓ Là việc mua, bán, trao đổi, marketing, cung cấp các sản phẩm cũng như các dịch vụ thông qua hệ thống mạng

8

I.2 Kinh doanh điện tử

- ✓ Là cách thức sử dụng mạng Internet cho các giao dịch kinh doanh, thương mại điện tử, các giao dịch của 1 tổ chức,... với 1 công ty cùng với những khách hàng, nhà cung cấp, và các bên liên quan
- ✓ Hiện nay, khi nói đến kinh doanh điện tử =TMĐT

9

II. Ý nghĩa và vai trò của TMĐT trong 1 tổ chức

- 1 Ý nghĩa
- 2 Vai trò

10

II.1 Ý nghĩa

- ✓ Mang tính toàn cầu
- ✓ Giảm chi phí
- ✓ Tăng cường chuỗi cung ứng
- ✓ Luôn mở cửa kinh doanh 24/7/365
- ✓ Khả năng đổi mới, sử dụng mô hình kinh doanh mới
- ✓ Giảm lượng hàng tồn kho
- ✓ Ít thủ tục, ít thuế

11

II.1 Ý nghĩa (tt)

- ✓ Linh hoạt theo yêu cầu khách hàng
- ✓ Người bán có thể tập trung vào 1 loại hàng chuyên biệt
- ✓ Tăng cường dịch vụ khách hàng, quản lý quan hệ khách hàng (CRM)
- ✓ Cập nhật sản phẩm nhanh chóng
- ✓ Có thể cạnh tranh được với đối thủ lớn hơn bằng mô hình kinh doanh đặc biệt
- ✓ ....

12

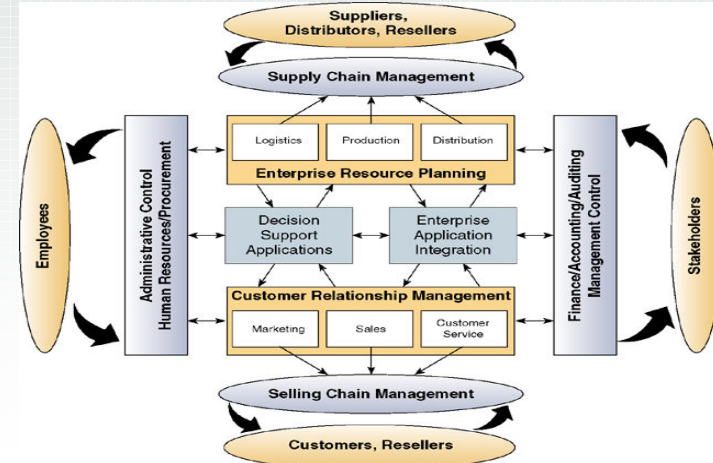

II.2 Vai trò

- ✓ Là 1 phương thức kinh doanh mới
- ✓ Mở ra những cơ hội, dịch vụ, ngành nghề, sản phẩm kinh doanh mới
- ✓ Chuyển hoá các chức năng kinh doanh từ phương thức kinh doanh truyền thống đến phương thức kinh doanh điện tử

13

III. Kiến trúc của 1 hệ TMĐT

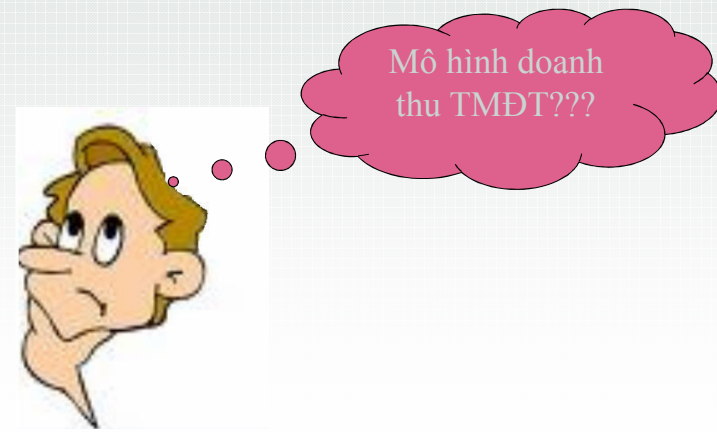
14

III. Kiến trúc của 1 hệ TMĐT (tt)

- 1 Khách hàng
- 2 Sản phẩm và dịch vụ
- 3 Tiến trình kinh doanh
- 4 Tài nguyên
- 5 Chuỗi cung ứng
- 6 Mô hình doanh thu

15

III. Kiến trúc của 1 hệ TMĐT (tt)

16

III. Kiến trúc của 1 hệ TMĐT (tt)

- ✓ Các mô hình doanh thu trên TMĐT bao gồm:
  - ❖ mô hình quảng cáo (advertising model)
  - ❖ mô hình thuê bao (subscription model)
  - ❖ mô hình phí giao dịch (transaction fee model)
  - ❖ mô hình bán hàng (sales model)
  - ❖ mô hình liên kết (affiliate model)

17

❖ Mô hình quảng cáo

- ✓ Thu tiền từ các công ty được quảng cáo trên các trang nội dung của website
- ✓ Ví dụ: Yahoo.com, VNExpress.net, vnn.vn

18

❖ Mô hình thuê bao

- ✓ Web site mà các người dùng muốn sử dụng dịch vụ hoặc thông tin thì phải trả một khoản tiền lệ phí cho công ty sở hữu web site đó
- ✓ Ví dụ: tạp chí Wall Street Journal, Consumer Reports Online

19

❖ Mô hình thuê bao

20

❖ **Mô hình phí giao dịch**

- ✓ Thu lệ phí từ các giao dịch mà công ty sở hữu web site đó mở ra
- ✓ Ví dụ: eBay.com và E-Trade.com

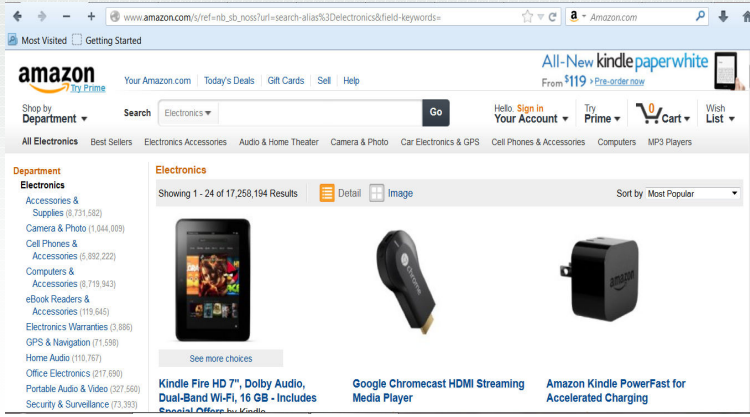
The screenshot shows the eBay.com website interface. The main heading is 'Cameras & Photo'. Below it, there's a promotional banner for 'Shop for DSLRs and Compact System Cameras' with the text 'Great Brands and Hot Prices'. Several camera models are displayed with their prices and discounts, such as the Canon EOS Rebel T3 at \$369.93 (32% off) and the Nikon D7000 at \$736.71 (45% off).

❖ **Mô hình bán hàng**

- ✓ Thu lợi nhuận nhờ bán hàng, thông tin hoặc các dịch vụ khác
- ✓ Ví dụ: Amazon.com, LLBean.com, Gap.com, DoubleClick.com

22

❖ **Mô hình bán hàng**

The screenshot shows the Amazon.com website interface. The main heading is 'Mô hình bán hàng'. Below it, there's a search bar and a list of product categories. The search results for 'Electronics' are displayed, showing items like the Kindle Fire HD 7", Google Chromecast HDMI Streaming Media Player, and Amazon Kindle PowerFast for Accelerated Charging.

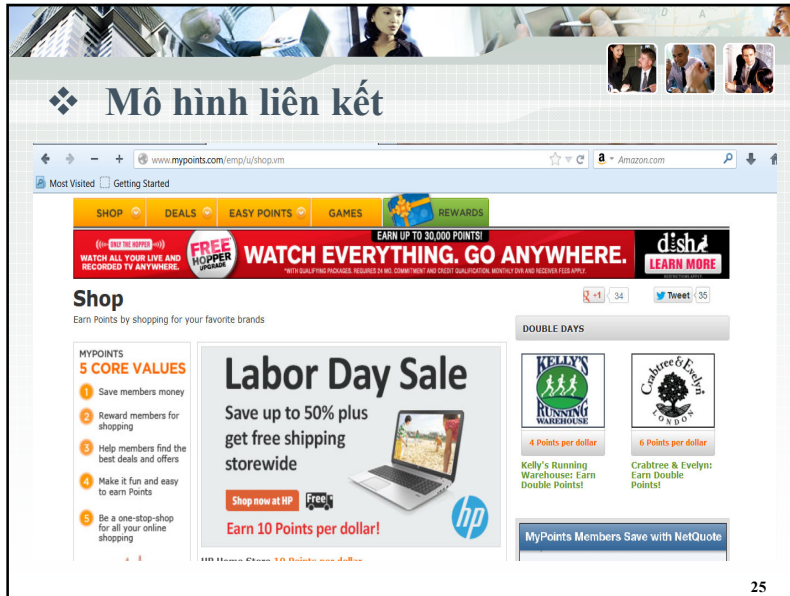
❖ **Mô hình liên kết**

- ✓ Chuyển việc kinh doanh sang một tổ chức liên kết khác và nhận khoản phí chuyển nhượng hoặc tỷ lệ phần trăm bất kể lời lỗ thế nào
- ✓ Ví dụ: MyPoints.com

24

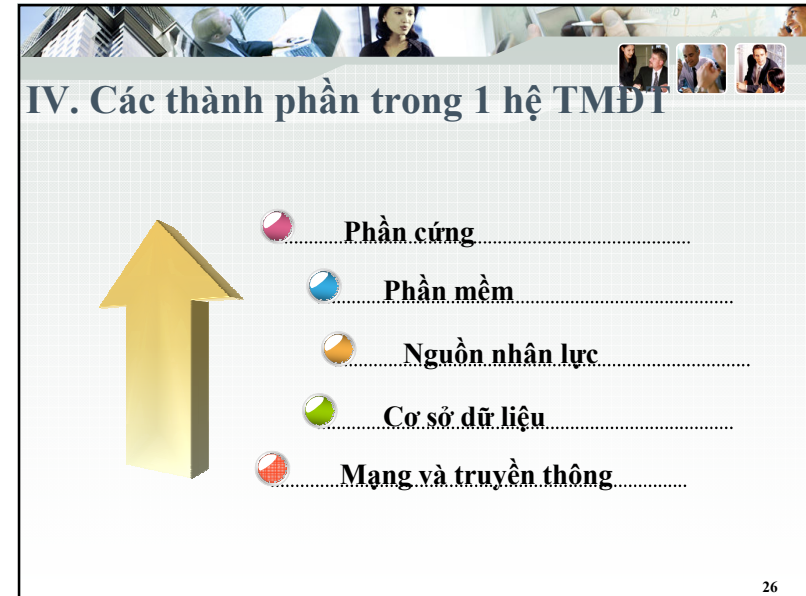

❖ Mô hình liên kết

The screenshot shows the Amazon.com website interface. At the top, there's a navigation bar with 'SHOP', 'DEALS', 'EASY POINTS', 'GAMES', and 'REWARDS'. Below that, a large banner for 'WATCH EVERYTHING. GO ANYWHERE.' is visible. The main content area features a 'Shop' section with a 'Labor Day Sale' banner for HP, offering up to 50% plus free shipping. To the right, there are 'DOUBLE DAYS' promotions for 'KELLY'S RUNNING WAREHOUSE' (4 points per dollar) and 'Crabtree & Evelyn' (6 points per dollar). The page number '25' is in the bottom right corner.

IV. Các thành phần trong 1 hệ TMDT

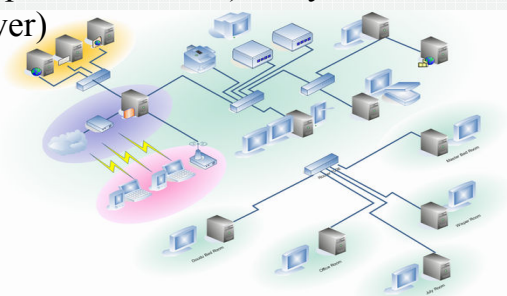
The diagram illustrates the components of a TMDT system. A large yellow arrow points upwards towards a list of five components, each preceded by a colored circle:

- Phần cứng
- Phần mềm
- Nguồn nhân lực
- Cơ sở dữ liệu
- Mạng và truyền thông

The page number '26' is in the bottom right corner.

IV.1 Phần cứng

✓ Bao gồm hệ thống máy tính, điện thoại, fax,... hệ thống mạng, firewall, webserver, máy chủ ứng dụng (application server), máy chủ CSDL (database server)

The diagram shows a network infrastructure with various hardware components connected. It includes servers, routers, switches, and other network devices, illustrating the physical layer of the TMDT system. The page number '27' is in the bottom right corner.

IV.2 Phần mềm

✓ Gồm có phần mềm cơ bản:

- ❖ Trưng bày hàng hóa (Catalog Display)
- ❖ Giỏ hàng (Shopping Cart)
- ❖ Xử lý giao dịch (Transaction Processing)
- ❖ Mở rộng chức năng

The image shows the PayPal logo with a shopping cart icon, representing the transaction processing component of the TMDT system. The page number '28' is in the bottom right corner.

IV.2 Phần mềm (tt)

- ❖ Mở rộng chức năng:
  - ✓ Tích hợp các hệ thống có sẵn
    - Hệ thống kế toán, phát sinh hóa đơn
    - Tính tiền lương
  - ✓ Application Server
  - ✓ Web service
  - ✓ Tích hợp với hệ thống hoạch định tài nguyên doanh nghiệp (ERP – Enterprise Resource Planning)
- ✓ Ngoài ra, còn 1 số bộ phần mềm dành cho các doanh nghiệp khác nhau

29

IV.3 Nguồn nhân lực

- ✓ Người lãnh đạo
- ✓ Nhân lực về nghiệp vụ: là bộ phận sẽ ứng dụng TMĐT vào hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp
- ✓ Nhân lực kỹ thuật: là bộ phận kỹ thuật đảm bảo cho hệ thống kỹ thuật hoạt động ổn định, có khả năng khắc phục các sự cố và phát triển các tiện ích, công cụ kỹ thuật

30

IV.4 Cơ sở dữ liệu

- ✓ **Cơ sở dữ liệu** là tập hợp những dữ liệu có liên quan với nhau, cùng phục vụ các nhu cầu của nhiều người sử dụng.
- ✓ Cơ sở dữ liệu là tập hợp của nhiều loại bảng khác nhau và có liên quan với nhau
- ✓ **Hệ quản trị CSDL (DBMS)** là một hệ thống phần mềm phục vụ thao tác CSDL

31

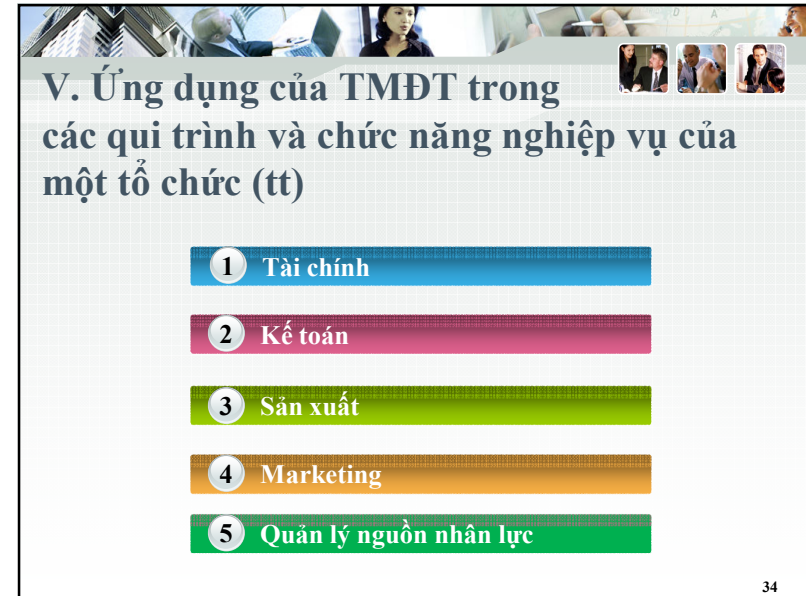
IV.5 Mạng và truyền thông

- ✓ khả năng cung cấp mạng
- ✓ Chi phí truy cập và sử dụng

32

V.3 Sản xuất

- ✓ Lên kế hoạch sản xuất
- ✓ Hệ thống sản xuất
- ✓ Điều khiển các tiến trình

37

V.4 Marketing

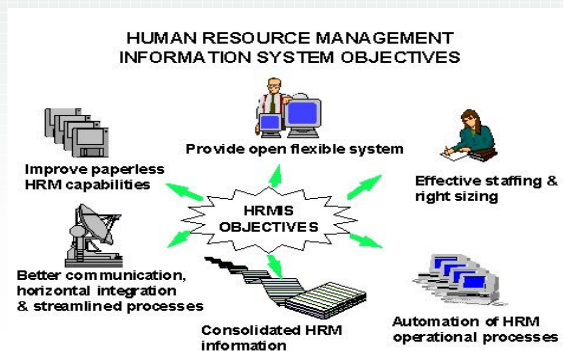
- ✓ Quản lý mối quan hệ khách hàng (CRM)
- ✓ Tiếp thị tương tác
- ✓ Lực lượng bán hàng tự động hóa

38

V.5 Quản lý nguồn nhân lực

- ✓ Kiểm soát kỹ năng của công nhân
- ✓ Dự báo được các yêu cầu của nhân viên

39

VI. Tình hình phát triển TMĐT ở Việt Nam hiện nay

- ✓ Tiềm năng
  - ❖ VN là nước xuất khẩu nhiều loại mặt hàng
  - ❖ Nhân lực VN tiếp thu CNTT nhanh
  - ❖ Nhà nước chủ trương thúc đẩy TMĐT phát triển
  - ❖ CNTT ở VN đang phát triển mạnh

40

VI. Tình hình phát triển TMDT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Hiện trạng năm 2012
  - ❖ Tổng số có 3193 doanh nghiệp đã tham gia cuộc điều tra, trong đó:
    - ✓ 11% là các doanh nghiệp quy mô lớn
    - ✓ 89% là các doanh nghiệp quy mô nhỏ và vừa.
    - ✓ 31% người trực tiếp trả lời phiếu khảo sát là cán bộ quản lý hoặc lãnh đạo doanh nghiệp.

41

VI. Tình hình phát triển TMDT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Phân bổ máy tính tại doanh nghiệp

Quy mô doanh nghiệp	Tỷ lệ (%)
1-10	52%
11-20	21%
21-50	16%
Trên 50	11%

42

VI. Tình hình phát triển TMDT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Hình thức kết nối Internet

Hình thức kết nối	Tỷ lệ (%)
Quay số	2%
ADSL	77%
Đường truyền riêng	20%
Không kết nối	2%

43

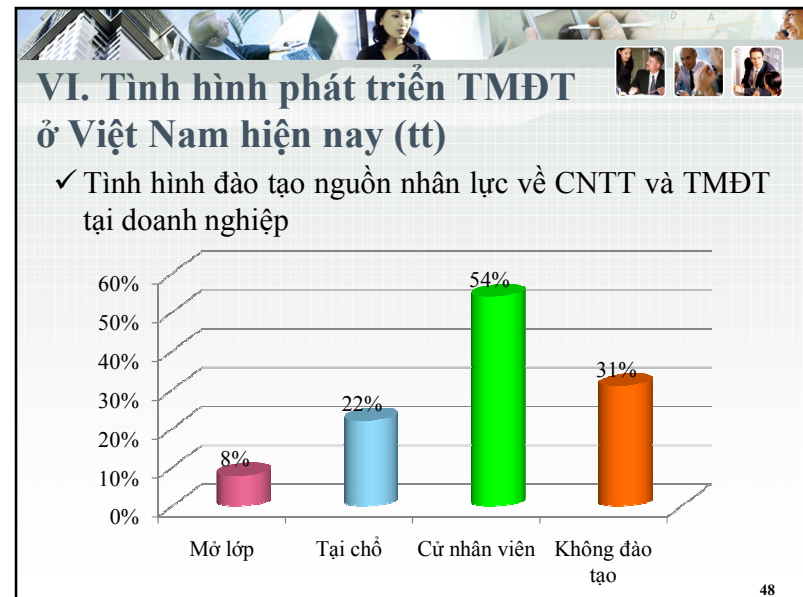
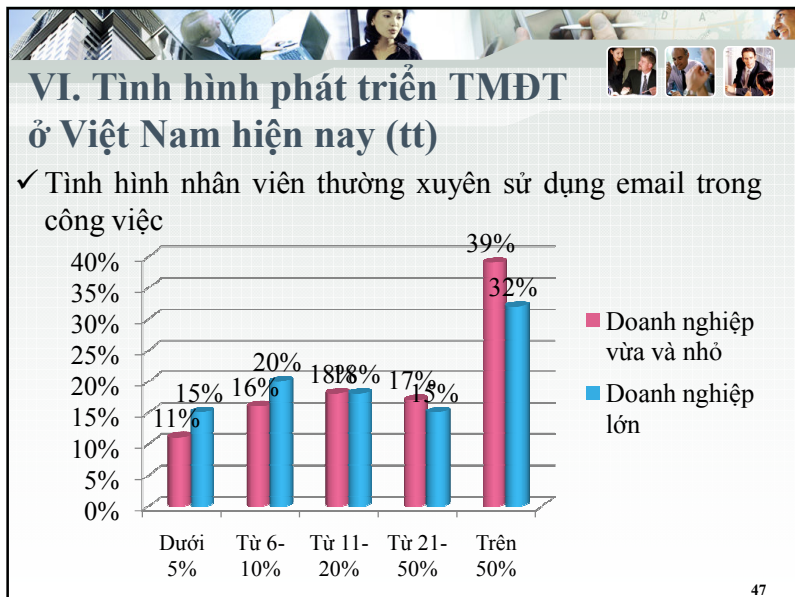
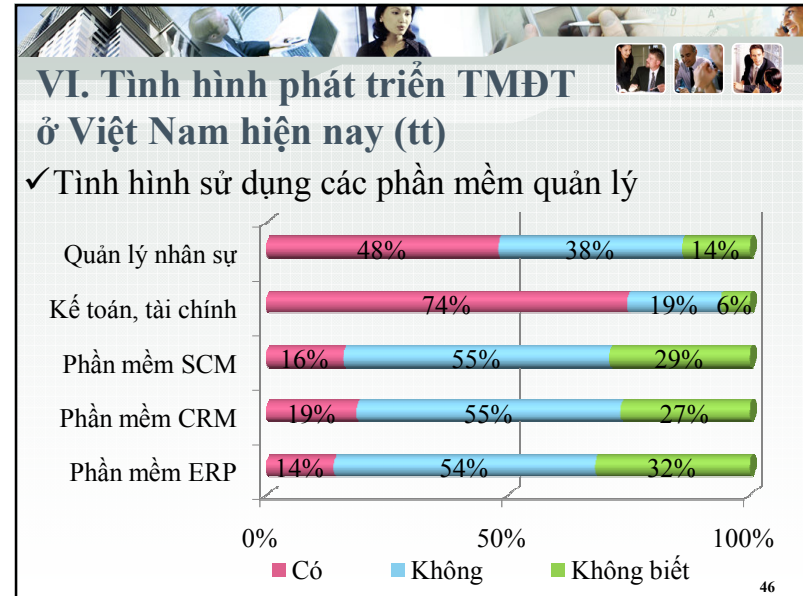
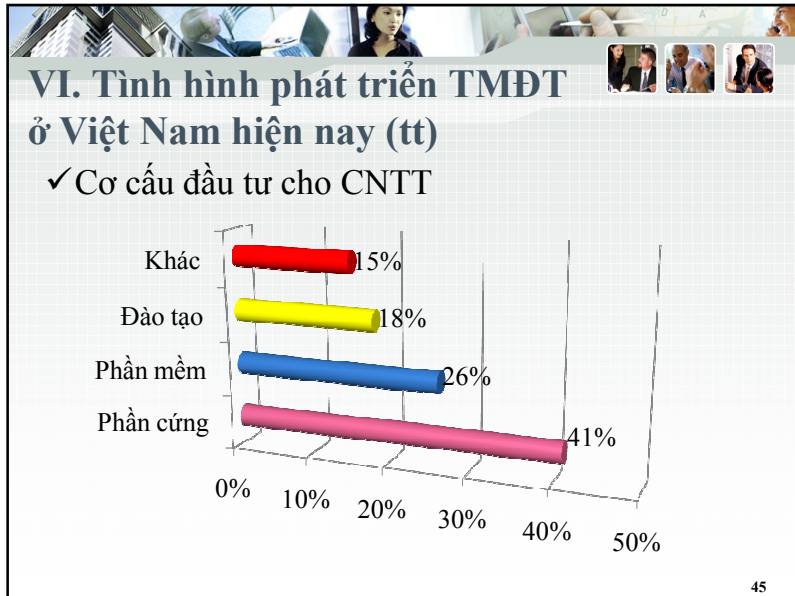
VI. Tình hình phát triển TMDT ở Việt Nam hiện nay (tt)

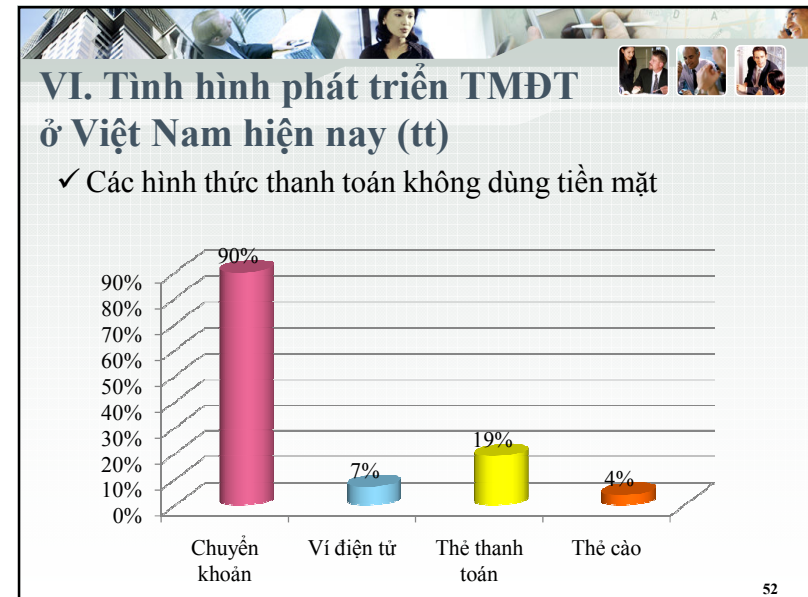
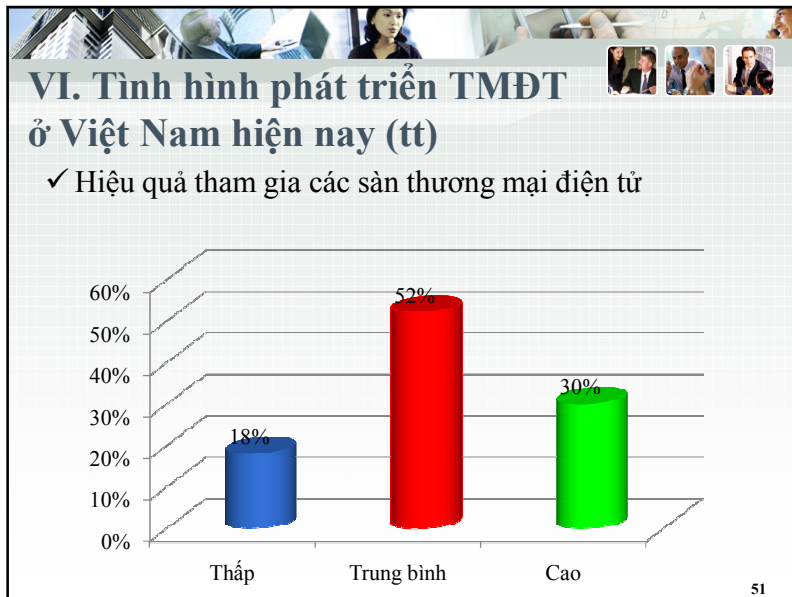
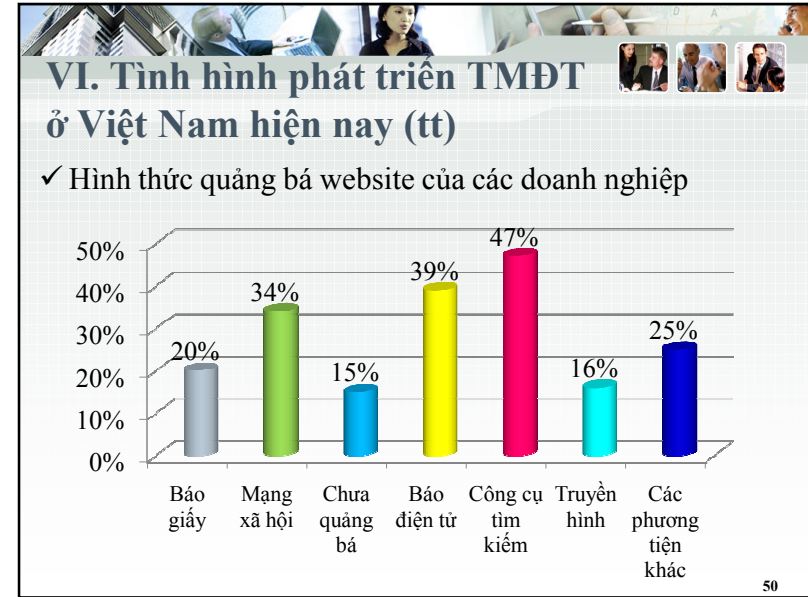
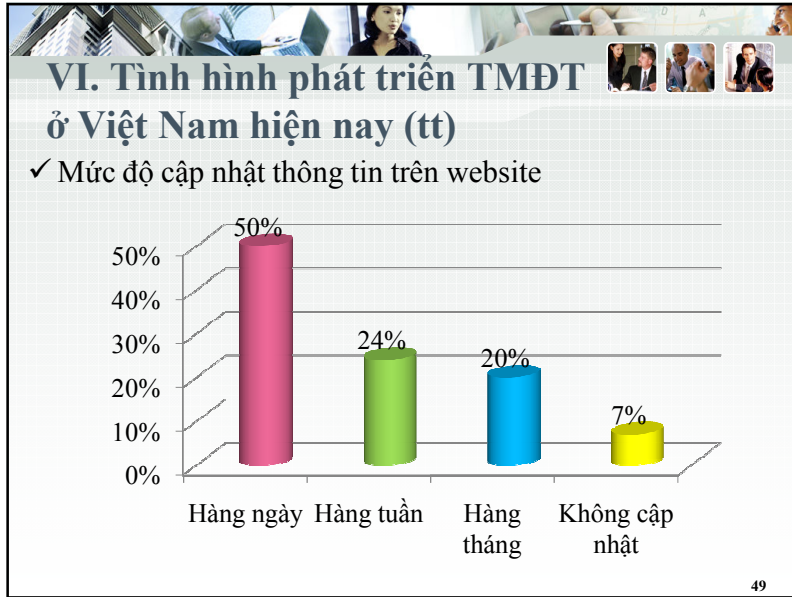
- ✓ Tình hình áp dụng các biện pháp bảo mật CNTT và TMDT

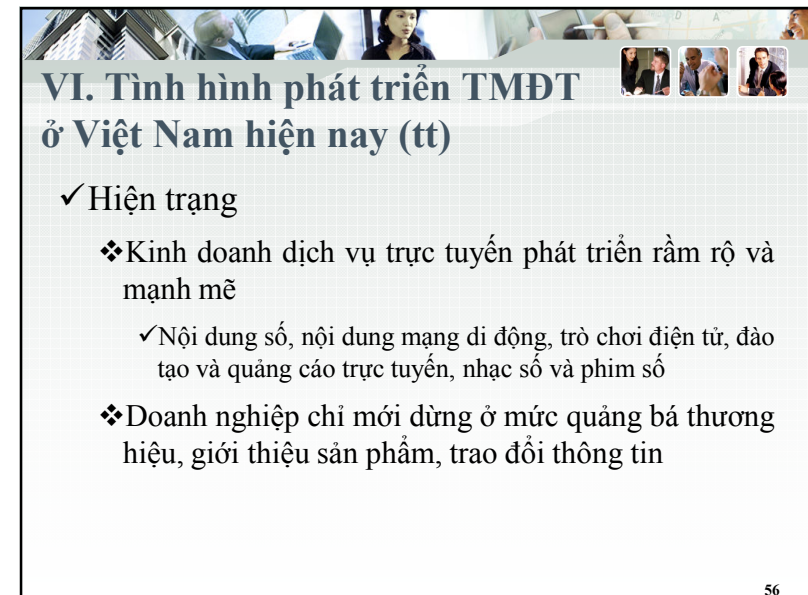
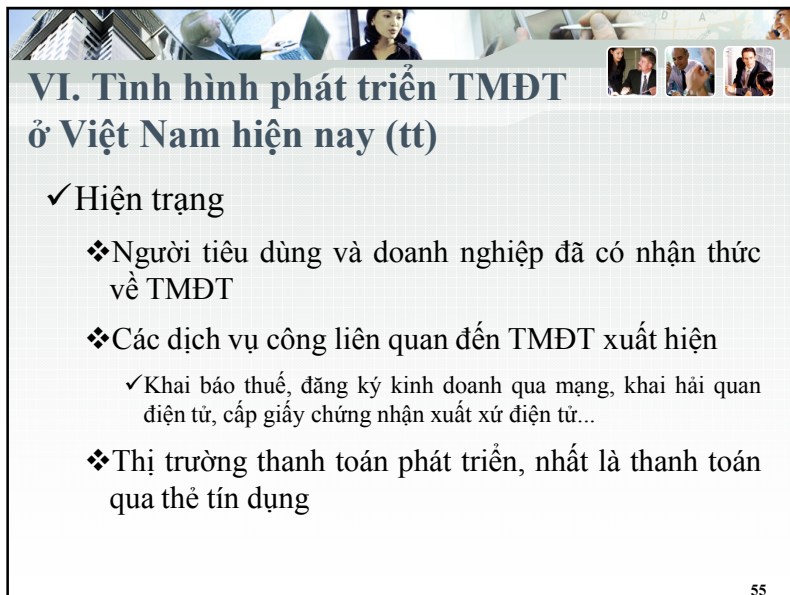
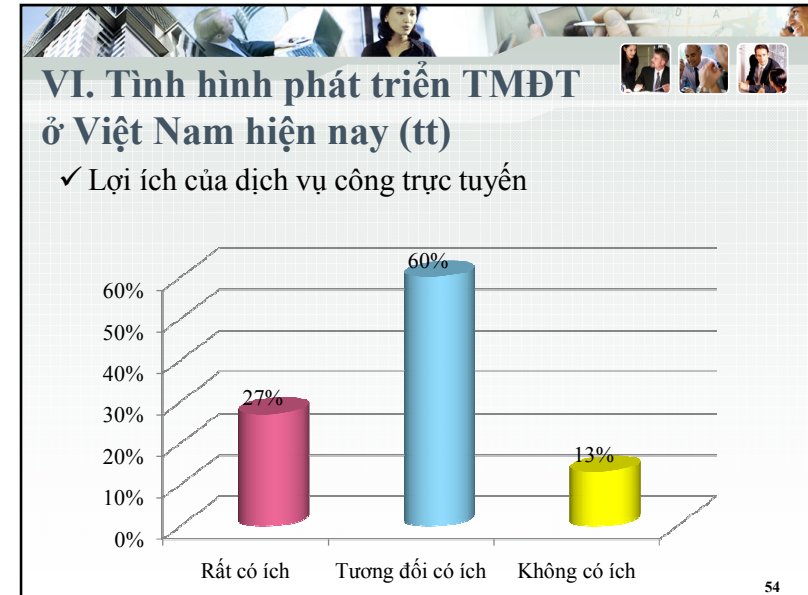
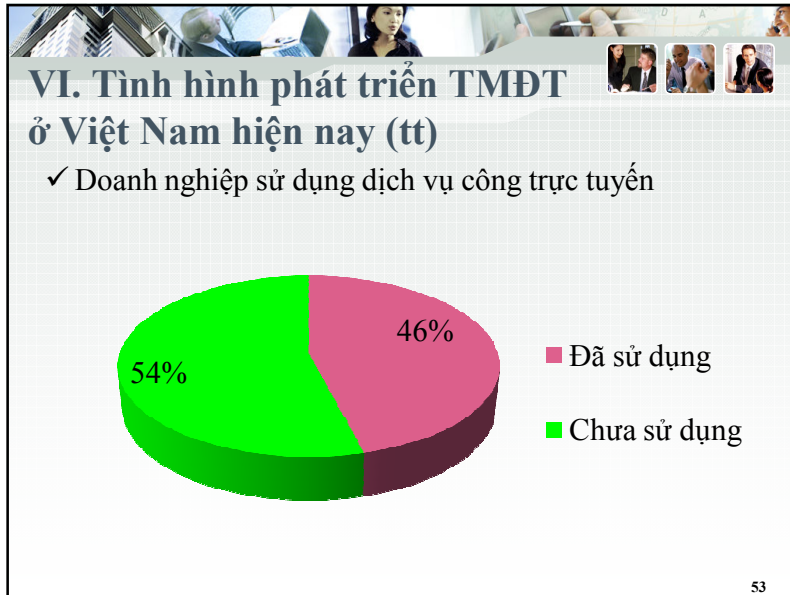
Biện pháp bảo mật	Tỷ lệ (%)
Tường lửa	57%
Diệt virus	83%
Phần cứng	23%
Chữ ký số, chứng thực số	23%

44

VI. Tình hình phát triển TMĐT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Hiện trạng
  - ❖ Giao dịch và ký hợp đồng bằng công cụ điện tử chưa nhiều
    - ✓ Với đối tác nước ngoài: trao đổi bằng thư điện tử
    - ✓ Với giao dịch trong nước: sử dụng giấy tờ truyền thống
    - ✓ Với khách hàng là cá nhân: một vài doanh nghiệp đã bán được hàng qua mạng

57

VI. Tình hình phát triển TMĐT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Khó khăn
  - ❖ Các vấn đề về pháp lý: chưa hoàn thiện
    - ✓ Danh mục hàng hóa/dịch vụ hạn chế kinh doanh hoặc kinh doanh có điều kiện không áp dụng được cho TMĐT
    - ✓ Công nhận giá trị thực tế của hợp đồng điện tử
    - ✓ Công nhận giá trị của tài sản trên mạng

58

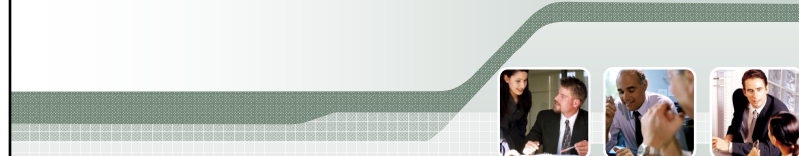
VI. Tình hình phát triển TMĐT ở Việt Nam hiện nay (tt)

- ✓ Khó khăn
  - ❖ Trình độ ứng dụng CNTT
  - ❖ Cơ sở hạ tầng chưa cải thiện
    - ✓ Hệ thống thanh toán, hạ tầng khóa công khai (PKI), trao đổi điện tử (EDI), Internet
  - ❖ Cạnh tranh khốc liệt với các doanh nghiệp trong khu vực
  - ❖ Thói quen mua sắm truyền thống của người tiêu dùng

59

Thank You!

60